

Thomas F. Lüscher, Al-Phuong Tran, Martin Meyer, Jan Steffel:

Das gesunde und das kranke Herz

Aufklärung und Informationen für Patienten und Interessierte
(Zdravé a nemocné srdce. Objasnění a informace pro nemocné
a zainteresované)

Schweiz, Basel: EMH Media, 2015, 207 stran.

Vydání první, formát 240 × 170 mm, pevná vazba, barevný výtisk.

ISBN 978-3-03754-086-7.

Cena: sFr 29 (€ 29).

K dispozici byl originál knihy v němčině (do češtiny ani slovenštiny přeložena nebyla), který redakci *Cor et Vasa* věnoval MUDr. Pavel Jerie ze Švýcarska.

Referovaná kniha rozhodně není kardiologií pro lékaře ani učebnicí pro mediky – konečně má to i ve svém nadpisu. Je určena především pro pacienty, kteří již nějakou formou onemocnění kardiovaskulárního systému trpí, nebo pro (ještě) zdravé, kteří se chtějí seznámit s možnostmi primární prevence těchto onemocnění. Tomuto cíli odpovídá jak odborná úroveň, tak formální uspořádání knihy.

Vlastní obsah knihy se skládá z 11 nečíslovaných odborných kapitol (ale z toho jen sedm se týká srdce, čtyři se věnují angiologickým tématům). Jsou uvedeny v tomto pořadí: Srdce (14 s.), Rizikové faktory kardiovaskulárních onemocnění (29 s.), Ischemická choroba srdeční a srdeční infarkt (24 s.), Srdeční nedostatečnost (12 s.), Arytmie (28 s.), Chlopenní vady (18 s.), Zánětlivá onemocnění srdce (11 s.), Onemocnění velkých cév (12 s.), Mozkový infarkt (12 s.), Ischemická choroba periferních tepen (8 s.), Trombóza hlubokých žil dolních končetin (10 s.), Kardiologická vyšetření (19 s.) a seznam vyobrazení (4 s.). Kniha nemá rejstřík, seznam zkratk ani seznam literatury. Za to text je bohatě ilustrován 126 barevnými obrázky (náčrty, fotografie, reprodukce nálezů zobrazovacích metod) většinou velmi dobré kvality, většinou převzatými z jiných publikací (je vždy uvedeno v seznamu vyobrazení). Tento velký počet ilustrací (poměr strana : obrázek = 2 : 1,6) má laikům usnadnit pochopení anatomických a funkčních souvislostí, změn při různých onemocněních nebo/a provádění léčebných výkonů... Překvapilo mne, že obličje zobrazovaných osob (nemocní, lékaři, zdravotnický per-

sonál) nemají zakryté oči (z psychologických důvodů?), a jsou tedy dobře identifikovatelní.

Vlastní text odbornou úrovní odpovídá populární knize: žádné rozsáhlé patofyziologické úvahy, žádná prezentace neproověřených teorií: vše je jasné a nespochybnitelné. Představení a argumentace se odehrávají převážně na anatomické úrovni, do biochemie zabloudí jen v pasáži o rizikových faktorech ICHS. Jako červená nit se celým textem táhne diagnostický a hlavně terapeutický optimismus: na všechny ty nebezpečné choroby a stavy máme dostatek účinných léků – nemějte obavy, váš kvalifikovaný lékař je má všechny k dispozici a určitě vám pomůže.

Z vyšetřovacích metod jsou uvedeny všechny podstatné, od klidového EKG přes nativní rtg snímek, výpočetní tomografii (CT), magnetickou rezonanci (MR), jednofotonovou emisní výpočetní tomografii (SPECT) až k pozitronové emisní tomografii (PET). Principy těchto metod jsou vysvětleny jednoduše (ale bezchybně) tak, aby laik dobře rozuměl, a jsou dokumentovány fotografiemi provádění vlastního vyšetření i obrazového výstupu (obraz, sken).

Redakčně je kniha vypravena příkladně: kvalitní papír, bezchybný text, krásné (skutečně krásné) reprodukce obrázků, které byly aranžovány i vybírány pečlivě.

Tato reference má především upozornit naše zdravotnická nakladatelství, že podobnou knihu by mělo (některé z nich) zařadit do edičního plánu na příští rok. Pracovníšť schopných dodat vhodné autory je dost.

Prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.,
III. interní klinika, 1. lékařská fakulta Univerzity
Karlovy a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Praha,
e-mail: jan.petrasek@lf1.cuni.cz